

Notat

Dato: 13.06.2017
Vår ref (saksnr): 2016/862
Arkivkode: 512.0

FORSLAG TIL STATLIG REGULERINGSPLAN MED KONSEKVENsutREDNING FOR POLITIETS NASJONALE BEREDSKAPSSENTER PÅ TARALDRUD I SKI KOMMUNE - VURDERING FRA BYDEL SOVERLEGEN

Det vises til vedtak i AU-møte i Søndre Nordstrand 08.06.17 - Sak PS 17/27 Politiets nasjonale beredsskapssenter på Taraldrud i Ski kommune, der bydelsoverlegen bes om å fremlegge en skriftlig uttalelse vedrørende saken til møte i Bydelsutvalget 15.06.17 .

Planforslaget fanges opp av Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven, og det foreligger en konsekvensutredning som grunnlag for planforslaget. Det vises også til til saksfremlegg for bydelsutvalget i bydel Søndre Nordstrand, sak 17/47, samt til uttalelse fra barnas representant i plansaker, der ulike konsekvenser av planforslaget er vurdert.

Denne uttalelsen omhandler forhold knyttet til helsekonsekvenser av planforslaget, som for befolkningen i Søndre Nordstrand først og fremst er knyttet til støy, og de konsekvenser dette kan ha for bo- og levekårskvaliteter i nærliggende områder.

Foreliggende planforslag innebærer etablering av nytt nasjonalt beredsskapssenter for politiet med mange ulike støyende aktiviteter, deriblant skyte- og øvingsbaner, SIBO-anlegg og helikoptertrafikk. Støybildet er komplekst med mange ulike støykilder. For mange kilder foreligger det ikke grenseverdier eller gode beregningsmetoder, heller ikke for støyplagegrad og helseeffekter. Planforslaget innebærer at befolkningen i berørte områder vil bli utsatt for støyende virksomhet alle hverdager, og det vil også kunne være støyende aktivitet på kvelds- og nattestid og i helger.

Støy er definert som uønsket lyd. Støyeksponering kan ha betydelig negative konsekvenser på helse, både i form av direkte helseeffekter i form av hørselsskade, kommunikasjonsforstyrrelse og søvnforstyrrelse, samt indirekte helseeffekter som vil påvirkes av individuell opplevelse og vurdering av støyen. Støy kan gi dårlig søvnkvalitet, redusert velvære, økte stressreaksjoner og påvirke prestasjons- og læringsevne. Det vises blant annet til FHIs Barnehelserapport fra 2016, som har mange vurderinger knyttet til støy og helse, læring og søvn. Det vises også til notat fra kommuneoverlegen i Oppegård kommune, som har gjort en grundig oppsummering og vurdering av støykonsekvenser av foreliggende planforslag, med fokus på helikoptertrafikk samt skyting- og treningsaktiviteter (se vedlegg).

I bydel Søndre Nordstrand vil planforslaget i hovedsak berøre eksisterende boligområder på Bjørndal, samt planlagte utbyggingsområder i området Gjersrud-Stensrud. Det bor per i dag ca 8900 mennesker på Bjørndal. Vedtatt områderegulering for Gjersrud-Stensrud legger opp til 10 000 nye boliger og 25 000 nye innbyggere i Bydel Søndre Nordstrand. Det er åpnet opp for å vurdere økt utnyttelse av

sistnevnte område. Det er med andre ord mange av bydelens nåværende og fremtidige innbyggere som kan bli berørt.

Ved vurdering av støykonsekvenser er det i planforslaget lagt til grunn revidert støyretningslinje T-1442/2016. Disse ble vedtatt etter at planarbeidet ble varslet igangsatt, og innebærer lempeligere støykrav i forhold til skyteaktivitet enn tidligere T-1442/2012. Hovedhensikten med endringene var en tilpasning til Forsvarets eldre skytebaner, som ofte er etablert inne i byområder, og hvor støysonene båndla store områder. Ved etablering av ny støykilde som skyte- og øvingsfelt i etablerte tettbygde områder er det usikkert om de nye retningslinjene vil ivareta helsehensyn og forebygge støykonflikter i tilstrekkelig grad, og T-1442/2012 bør derfor legges til grunn ved vurdering av støykonsekvenser og forebyggende tiltak.

Ifølge støysonekartene som er utarbeidet vil ingen barnehager, skoler eller boligområder i Søndre Nordstrand bli liggende innenfor støysoner i henhold til T-1442/2016. Dersom T-1442/2012 legges til grunn vil 2 av barnehagene i Søndre Nordstrand ifølge støyberegninger bli liggende innenfor gul støysone. Planforslaget viser ikke støysonekart etter T-1442/2012, og det fremgår ikke i hvilken grad boligområder i bydelen vil bli liggende innenfor gul støysone dersom disse retningslinjene legges til grunn. Dette bør utredes nærmere før man kan ta stilling til planforslaget.

For å forebygge konflikter og helseplager hos befolkningen bør ingen boliger, barnehager eller skoler utsettes for støynivåer over støygrensene i T-1442/2012. Det bør i forkant av planvedtak foreligge en støyfaglig utredning med klare forutsetninger og beskrivelse av forpliktende avbøtende tiltak for å unngå overskridelse av støygrenser. Det er grunn til å anta at også en andel av befolkningne utenfor støysonene vil oppleve støyplager knyttet til aktiviteten ved beredskapssenteret, og det bør blant annet gjøres vurderinger av hvordan langvarig eksponering for de akutte støytyper, samt sumvirkning av mange ulike støykilder, påvirker mennesker, og da spesielt barn og unge.

Bydelen har erfart høyt konfliktnivå knyttet til tidligere skytebaner i nærliggende områder selv med strengere støykrav enn det planforslaget baserer seg på, og naboklager knyttet til støy var en medvirkende årsak til nedleggelse av skytebanen på Prinsdal. Foreliggende planforslag legger opp til omfattende skyte- og øvingsaktivitet med inntil 10 000 skudd i døgnet, i tillegg til flashbangs, granater og helikoptertrase med inn- og utflygingstrase tett opp til bebyggelse på Bjørndal. Mye av aktiviteten er av en slik karakter at det ikke er mulig med effektive skjermingstiltak. I tillegg legges det opp til uforutsigbar støy, som vurderes som mer belastende enn «jevn dur» av for eksempel biltrafikk. Det er derfor særlig viktig med strenge krav til grenseverdier, tidsavgrensning og størst mulig grad av forutsigbarhet i støyende aktivitet. Det er spesielt viktig å skjerme innsovningstid for barn og voksne.

Det er videre viktig å vurdere tiltakets konsekvenser for befolkningens helse og helsens fordeling i befolkningen, og de samfunnsøkonomiske konsekvenser i forhold til hvordan beredskapssenteret vil berøre omkringliggende områder. Dette er særlig viktig i en bydel som Søndre Nordstrand med store levekårsutfordringer, blant annet knyttet til en flerkulturell befolkning hvor mange innbyggere kommer fra ikke vestlige land med krigserfaringer, lavt utdanningsnivå, høy arbeidsledighet og dårlig helsesituasjon. Andelen barn og unge som lever i familier med langvarig lavinntekt og som faller inn under fattigdomsgrensen er 26% i bydelen. Det har over en tiårsperiode vært en satsing i forhold til dette gjennom Oslo Sør-satsingen, med et mål om å bedre folkehelsen, øke integrering og løse bomiljøutfordringer i bydelen. Etablering av nye virksomheter som kan ha negativ innvirkning på helsetilstanden i befolkningen kan bidra til utfordringer i forhold til å etablere stabile og gode bomiljøer, sosial balanse og like muligheter. Dette er forhold som ikke er tilstrekkelig belyst i foreliggende plangrunnlag, og som bør utredes nærmere før man kan ta endelig stilling til planforslaget.

Oppsummering:

Planforslaget vil føre til at mange av bydelens nåværende og fremtidige innbyggere blir utsatt for støy som kan gi negative helseeffekter, og at nærfriluftsområder blir forringet. Det er mangelfulle vurderinger av konsekvenser av støyplager fra skyte- og sprengningsstøy over lang tid, og av sumvirkning av ulike støykilder. En støyfaglig utredning med klare forutsetninger og forpliktende støyreducerende og avbøtende tiltak bør utarbeides og forankres i reguleringsbestemmelsene før planforslaget kan behandles. Tiltakets konsekvenser for helsetilstand og de samfunnsmessige konsekvenser av etablering i dette området er i for liten grad belyst i plangrunnlaget, og bør utredes nærmere.

Anne Stine Garnes
Bydelsoverlege
Bydel Søndre Nordstrand

